

Kozma László

**Az igazi művészet elkötelezett,
kapcsolódik nemzetéhez,
környezetéhez
(V.)**

Hirosima

Japán híd. A szívünk belereszket.
Csak színvarázs? Vagy lelked jövőt sejtett?
A fényszálak, a lilium-körök,
Tűzrobbanás a városok fölött.

Csatahajók bíbor napsugáron —
Ellenáll a vitorla, a vászon?
Hogyha cikáznak az acélfecskék,
S piros vér a lecsorduló festék.

Az árnyalat, a műalkotás titka
Átváltozhat sötét negatívra?
Füst gomolyog a végső tagadáson.

Áradás zúg, a kertet elborítja.
Vad hullámvászon szürke napot ringat,
De festményeden tovább él az álom.

Giverny

Festőecset, mint hajnali szellő
Kifeszít már hófehér vitorlát.
Felszikkaszt egy színes napernyő,
És a tavon véreznek a rózsák.

Saját maga teremti a kertjét,
Nem csupán, hogy gáttal elrekeszt.
Az ecsetje záport permetez,
S halvány ködként gomolyog a festék.

Nem köti a könnyű képkeret,
Japán hidat feszít ki a csend,
És alatta hullámzik a vászon.

S a kerti ház szelíden dereng
A lugason át, és a képzelet
Bimbót bont egy meghajló faágon.

Pillanat

A pillanat. Hajnalfénybe mártott
Tavirózsák, parányi világok.
Virágszirom, tovasikló csolnak.
Hűvösséget halk szellők locsolnak.

Szín a delek megremegő hője
S halk havazás fehérlő felhője.
Szín az öröm s arcodon a bánat,
Színes felhők ahogy tovaszállnak.

Te magad is, elsuhanó álom,
Szertefoszlasz ezen a világon.
Pillanatnyi pára ahogy gőzöl

Fénytörés csak, amíg itt időzöl.
Létezésedet magába oldja
A narancssárga egy-dimenziója.

Japán híd

Impresszió? Pillanatnyi látszat?
Vagy éppen ez a teljes magyarázat?
Halk virágpör szitál életünkre.
A kristálytó a teremtésnek tükre,

Mely szüntelenül változik, túlárad.
Mélységbe nyúl gyökere a mának,
Amely lebeg, tovahalad szinte,
A hullámvászonban nincsen lerögzítve.

Rózsáágak egymásra hajolnak,
Japán híd a jelen és a holnap,
És úgy lépsz a könnyű szerkezetre,

A múltból mely jövőbe vezetne.
Csupa sejtés, csupa kapcsolat van
Az egymásba tűnő árnyalatban.

Rododendron

Fényhullámvás, rododendronok,
Meggfested a szikrázó napot.
Orgonát, az égbolt íriszét
Kertet, amely egyedül tiéd.

Virágszirmot, liliom-csodát,
Apró tavon roppant látomást.
Kikötőben fehérülő vitorlát,
Tenger és ég kéklő horizontját.

Hullámvást, a távolokba tartót,
A ködökben elmosódó partot.
A bizonytalan csak a bizonyosság.

Örök perc, kinyíló tavirózsák,
Fehér szirmok, fényes óralap
Hóhullásban zöld bimbó fakad.

Buborék

Liliomok, és az égből néha
Indul fehér zápor buboréka.
Árnyak taván színes fénykörök,
Pergő szírom, egyedül örök.

A fűzfa ága, ahogy lengedezve
A tó tükrét karcsún megsebezte,
Hullámgűrűn szikráznak a fények
A vízben, mely a part felé sekélyebb.

És ahogy a harmatcseppbe fény gyűl,
Ecsét szárán lecsorduljon végül,
Egymásba fut piros, zöld és barna.

A tó tükre tarkálló paletta,
Mint parányi festékkorong, serken
Szűz liliom tisztán, keveretlen.

Kedei Zoltán
(1929–2020)

Szerep

„Behunyom a szemem, mivel látni akarok.”
(Paul Gaugen)

Tanulom szerepem. Variálom gondolataimat, amennyiben a helyzet úgy kívánja, vászonra fröccsentem akár az abszurdokat is. Kidobom a hazugságokat, engedek a csapongó képzeletnek. Lezártnak tekintem a természet színpadját. A tartóoszlop összedőlt, mibe kapaszkodjam? Szikrát csiholjak vagy áztassam magam felleg alatt? A tájból csak az élmény érdekel: a csapongó élet élő szerelme. Felém tart. Megfestem.

Kövesdombtól Vársétányig bejárom a várost, figyelem a függőleges vonalakat a házak tetején, a kék foltokat az ablakok üvegén. Kincsé válhat a menetelés. Ha démon is száll a földre, rajta maradok, hogy megtalálhassam az elvesztett kacajt.

Lépegetek. Jöhet a nyerőszám. Ha leáll a nyerési láz, marad a kitartás. Megnyugvást hoz lelkemben az égi lakoma.

Plagizátor nem leszek, széttárom a lepke színekben tobzódó szárnyait, felém özönlenek a szépségek, s ha elszáll a lepke, maradnak az ablakok és a szerelmek, mik összeérnek.

A nap véget ér, összerakom dolgaim, leteszem a sétabotot. Pihenőt tartok. Nyugszik a testem, vergődnek a lelki képeim.

A végtelenség felé haladok, a meredek szintre emelt ismeretlen dimenzió transzcendentális világába.

Kiterítem poggyászsomat, kidobok belőle mindent, ami nem az enyém. Mások tollával nem ékeskedem. Talpam alatt köves az út, Istenem, talán hazaérek. Újra festem a valóságot, a látomások hatására új szint kapnak. Ezeket a látomásokat az igazságtudat alakítja, és emeli a fény felé. A valóságot átformálom ékkel tűzdelt női fejjel. Nyitva hagyom az éjszaka ablakát, hogy biztosított legyen a leszállás.

A lélekrög elindul. Hanyatt fekszem, téged látlak, néma csendben ide várlak, sikerre, fényre együtt figyelünk.

Darabokra szabdalom az üres keretbe pottyantott jelent.

Fotelemen ülök, szemben a megmérettetés képével, függőlegesből ereszkedik alá cérnaszálon. Rám tapad a néma csend.

Novemberben születtem, hátrányba kerültem, öncsalás nélkül hódolok egyes szenvedélynek.

Faltól falig szárnyalnak a képek, s mint sorsvédők állnak őrségben.

Szereptanulásom véget ért.

